



## САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Эрдэнэбүрэнгийн усан цахилгаан станц төслийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

**Аудитын код:** СНАГ-2024/22/НА-СТА-ТХН

<p>Цахим хуудас: <a href="http://www.audit.mn">www.audit.mn</a></p> <p>Улаанбаатар хот 2024 он</p>	<p>Санхүү-нийцлийн аудитын газрын захирал, тэргүүлэх аудитор : Ц.Наранчимэг Утас: 51-261663 Цахим хаяг: <a href="mailto:naranchimegts@audit.gov.mn">naranchimegts@audit.gov.mn</a></p> <p>Аудитын менежер: С.Нацагдорж Утас: 51-260512 Цахим хаяг: <a href="mailto:natsagdorjs@audit.gov.mn">natsagdorjs@audit.gov.mn</a></p> <p>Ахлах аудитор: Ж.Энхтуяа Утас: 51-261628 Цахим хаяг: <a href="mailto:enkhtuyaj@audit.gov.mn">enkhtuyaj@audit.gov.mn</a></p> <p>Аудитыг гэрээгээр гүйцэтгэсэн: Ди Эй Би Жи Аудит ХХК-ийн захирал Н.Дэлгэрмаа Утас: 976-91910954 Цахим хаяг: <a href="mailto:dabq.audit@gmail.com">dabq.audit@gmail.com</a></p>
--	--

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.



## ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

15160 Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг  
Бага тойруу-3, Засгийн газрын IV байр  
Утас:26-04-37, Факс:51-26-42-30  
E-mail: info@audit.gov.mn

ЭРДЭНЭБҮРЭНГИЙН УСАН  
ЦАХИЛГААН СТАНЦ ТӨСЛИЙН  
ЗОХИЦУУЛАГЧ Ч.САРАНЖАВ  
ТАНАА

2024.02.23 № 07/362  
танай \_\_\_\_\_-ны № \_\_\_\_\_-т

### Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, 8.4, Төсвийн хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Эрдэнэбүрэнгийн усан цахилгаан станц төслийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Эрдэнэбүрэнгийн усан цахилгаан станц төслийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

### Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

### Асуудлыг онцолсон хэсэг

Эрдэнэбүрэнгийн усан цахилгаан станц төсөл нь тайлант онд “Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө”-г хэрэгжүүлэх, барилга угсралтын ажлыг эхлүүлэхээр дараах ажлуудыг гүйцэтгэсэн байна. Үүнд:

- Түүх, соёлын өв хөрөнгө: Төслийн талбарт Шинжлэх ухааны академийн археологийн хүрээлэнтэй ажил гүйцэтгэх гэрээ байгуулан, нарийвчилсан судалгаа хийлгэсэн. Судалгааны ажлын үр дүнд улсын тусгай хэрэгцээнд авсан талбай болон түүний ойр орчмоос нийт 2,121 ширхэг дурсгалыг бүртгэн баримтжуулсан.
- Төслийн зураг төсөл, барилга угсралтын ажлын үед хэрэгжүүлэх техник хяналтын зардлыг 2023 оны 3 дугаар сарын 29-ний өдрийн Засгийн газрын хуралдаанд танилцуулан тус өдрийн 114 дүгээр тогтоолоор 5,027,496.0 ам.долларыг 2023-2027 оны хугацаанд Монголын талын хөрөнгө оруулалтад тусган санхүүжүүлэхээр шийдвэрлүүлсэн;
- Төслийн нөлөөлөлд өртөж буй айл өрх, иргэдэд олгох нөхөн олговрыг олгох тухай журмыг боловсруулан Эрдэнэбүрэнгийн усан цахилгаан станц барих төслийн нөлөөлөлд өртсөн айл өрхийн иргэн бүрд нэг удаагийн нөхөн төлбөр олгох, тайлагнах түр журам”-ыг Эрчим хүчний сайдын 2023 оны 10 дугаар сарын 16-ны өдрийн А/228 дугаар тушаалаар батлуулсан;

- Усан цахилгаан станц барих барилгын ажлын бэлтгэл ажлууд хийгдэж, ерөнхий төлөвлөлт, ашиглалтын технологийн зам, түр гүүр зэрэг объектууд, зураг төсөлтэй холбоотой хэлэлцүүлгийг гүйцэтгэгчтэй тогтмол зохион байгуулж, түр кемпийн хашаажуулалт, барилгын зарим объектыг барьсан.

### **Аудитын гол асуудал**

Төслийн тайлант оны үйл ажиллагааны төлөвлөгөөнд тусгагдсан зорилтын хүрээнд Бүгд Найрамдах Хятад Ард Улсын Экспорт-Импортын банктэй “Тусгайлсан зээлийн хэлэлцээр”-ийг байгуулах ажлын гүйцэтгэл 90.0 хувьтай, бүрэн хэрэгжээгүй байна. Монгол Улсын талаас хэлэлцээрийг байгуулахад шаардлагатай баримт бичгүүдийг бүрдүүлэн Бүгд Найрамдах Хятад Ард Улсын Экспорт-Импортын банкинд хүргүүлсэн байна. Санхүүжүүлэгч банк зээлийн нөхцөлийг хөндлөнгийн шинжээч, захирлуудын зөвлөлөөр хэлэлцсэний дараа тухайн улсын Худалдааны яам, Хөгжил шинэтгэлийн хороо зэрэг төрийн байгууллагуудад хянуулан шийдвэрлүүлэх үе шатууд явагдах талаар хариу мэдээлсэн байна.

### **Бусад асуудлын хэсэг**

Байгууллагын жилийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 1 зорилтын хүрээнд 1 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөснөөс 97.8 хувийн гүйцэтгэлтэй гэж тайлагнасан байна. Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

### **Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага**

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

### **Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага**

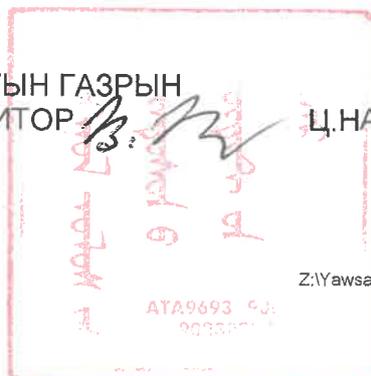
Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

САНХҮҮ-НИЙЦЛИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН  
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.НАРАНЧИМЭГ



**Хоёр. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл**

**2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан**

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	<b>ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН</b>	<b>0.01</b>	<b>4,620,000.00</b>
35	<b>Бараа материал</b>	<b>0.01</b>	<b>4,620,000.00</b>
35420	Аж ахуйн материал	-	1,620,000.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	-	3,000,000.00
35470	Бусад хангамжийн материал	0.01	-
2	<b>ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН</b>	<b>75,705,548.98</b>	<b>703,615,689.15</b>
39	<b>Үндсэн хөрөнгө</b>	<b>75,705,548.98</b>	<b>703,615,689.15</b>
391	<b>Биет хөрөнгө</b>	<b>75,705,548.98</b>	<b>554,495,189.14</b>
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	-	465,200,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-	(12,922,222.22)
39205	Машин, тоног төхөөрөмж (компьютер)	84,637,980.00	107,284,380.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(27,251,327.34)	(35,008,592.84)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	25,999,300.00	41,939,300.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(7,680,403.68)	(11,997,675.80)
393	<b>Биет бус хөрөнгө</b>	<b>-</b>	<b>149,120,500.01</b>
39301	Програм хангамж	-	2,090,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-	(104,499.99)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	-	147,135,000.00
3	<b>НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН</b>	<b>75,705,548.99</b>	<b>708,235,689.15</b>
4	<b>ӨР ТӨЛБӨР</b>	<b>-</b>	<b>284.50</b>
41	<b>Богино хугацаат өр төлбөр</b>	<b>-</b>	<b>284.50</b>
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	-	284.50
5	<b>ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН</b>	<b>75,705,548.99</b>	<b>708,235,404.65</b>
51	<b>Засгийн газрын хувь оролцоо</b>	<b>75,705,548.99</b>	<b>708,235,404.65</b>
511001	Өмч: -Төрийн	27,887,880.00	27,887,880.00
512	<b>Хуримтлагдсан үр дүн</b>	<b>47,817,668.99</b>	<b>680,347,524.65</b>
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	154,133,855.86	46,757,965.85
51220	Тайлант үеийн үр дүн	(106,316,186.87)	633,589,558.80
6	<b>ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ/ӨМЧИЙН ДҮН</b>	<b>75,705,548.99</b>	<b>708,235,689.15</b>

**2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан**  
 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
1	<b>ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН</b>	<b>3,503,967,880.00</b>	<b>1,955,813,000.00</b>
12	<b>ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО</b>	-	<b>612,485,000.00</b>
120	<b>Нийтлэг татварын бус орлого</b>	-	<b>612,485,000.00</b>
120009	Бусад орлого	-	150,000.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-Үндсэн хөрөнгө	-	612,335,000.00
13	<b>Тусламж, санхүүжилтийн орлого</b>	<b>3,503,967,880.00</b>	<b>1,343,328,000.00</b>
1310	<b>Улсын төвлөрсөн төсвөөс</b>	<b>963,000,000.00</b>	<b>1,030,420,000.00</b>
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	963,000,000.00	1,030,420,000.00
1311	<b>Нэмэлт санхүүжилтийн орлого</b>	<b>2,540,967,880.00</b>	<b>312,908,000.00</b>
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчаас төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	2,540,967,880.00	312,908,000.00
2	<b>ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН</b>	<b>3,610,284,066.87</b>	<b>1,322,223,441.20</b>
21	<b>УРСГАЛ ЗАРДАЛ</b>	<b>3,610,284,066.87</b>	<b>1,322,223,441.20</b>
210	<b>Бараа, ажил үйлчилгээний зардал</b>	<b>3,521,215,289.47</b>	<b>1,290,450,346.40</b>
2101	<b>Цалин, хөлс болон нэмэгдэл урамшил</b>	<b>481,957,149.00</b>	<b>575,767,400.00</b>
210101	Үндсэн цалин	481,957,149.00	575,767,400.00
2102	<b>Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл</b>	<b>60,195,739.00</b>	<b>71,909,050.00</b>
210201	Нийгмийн даатгалын шимтгэлийн зардал	60,195,739.00	71,909,050.00
2103	<b>Байр ашиглалтын тогтмол зардал</b>	<b>56,153,891.60</b>	<b>67,808,517.32</b>
210304	Байрны түрээс	56,153,891.60	67,808,517.32
2104	<b>Хангамж, бараа материалын зардал</b>	<b>13,674,147.99</b>	<b>10,617,680.79</b>
210401	Бичиг хэргийн материал	4,416,710.00	3,088,900.00
210402	Тээвэр шатахууны зардал	5,146,119.99	3,300,000.00
210403	Шуудан холбооны зардал	1,714,463.00	1,828,931.78
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх ахуйн эд зүйлс	2,396,855.00	2,399,849.01
2105	<b>Норматив зардал</b>	<b>4,200,000.00</b>	-
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	4,200,000.00	-
2106	<b>Эд хогшил, урсгал засварын зардал</b>	<b>495,000.00</b>	<b>2,051,860.00</b>
210604	Урсгал засвар	495,000.00	2,051,860.00
2107	<b>Томилолт, зочны зардал</b>	<b>115,049,275.00</b>	<b>91,637,210.00</b>
210702	Дотоод албан томилолтын зардал	115,049,275.00	91,637,210.00
2108	<b>Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр хураамж</b>	<b>2,777,737,685.00</b>	<b>440,931,681.60</b>
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	2,777,737,685.00	440,931,681.60
2109	<b>Бараа үйлчилгээний бусад зардал</b>	<b>11,752,401.88</b>	<b>29,726,946.69</b>
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,873,000.00	1,493,790.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдлийн зардал	7,879,401.88	28,233,156.69
213	<b>УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ</b>	<b>89,068,777.40</b>	<b>31,773,094.80</b>
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	29,443,297.40	22,331,908.40
213305	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	59,625,480.00	9,441,186.40
3	<b>ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН</b>	<b>(106,316,186.87)</b>	<b>633,589,558.80</b>
4	<b>ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН</b>	<b>(106,316,186.87)</b>	<b>633,589,558.80</b>

**2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан**  
 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
1	<b>ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)</b>	<b>3,503,967,880.00</b>	<b>1,345,557,180.00</b>
12	<b>ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО</b>	-	<b>2,229,180.00</b>
120	<b>Нийтлэг татварын бус орлого</b>	-	<b>2,229,180.00</b>
120009	Бусад орлого	-	2,229,180.00
13	<b>Тусламж, санхүүжилтийн орлого</b>	<b>3,503,967,880.00</b>	<b>1,343,328,000.00</b>
1310	<b>Улсын төвлөрсөн төсвөөс</b>	<b>963,000,000.00</b>	<b>1,030,420,000.00</b>
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	963,000,000.00	1,030,420,000.00
1311	<b>Нэмэлт санхүүжилтийн орлого</b>	<b>2,540,967,880.00</b>	<b>312,908,000.00</b>
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчаас төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	2,540,967,880.00	312,908,000.00
2	<b>НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (II)</b>	<b>3,458,255,380.00</b>	<b>1,300,689,180.00</b>
21	<b>УРСГАЛ ЗАРДАЛ</b>	<b>3,458,255,380.00</b>	<b>1,300,689,180.00</b>
210	<b>Бараа, ажил үйлчилгээний зардал</b>	<b>3,369,186,602.60</b>	<b>1,268,916,085.20</b>
2101	<b>Цалин, хөлс болон нэмэгдэл урамшил</b>	<b>481,717,149.00</b>	<b>575,767,115.50</b>
210101	Үндсэн цалин	481,717,149.00	575,767,115.50
2102	<b>Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл</b>	<b>60,195,739.00</b>	<b>71,909,050.00</b>
210201	Нийгмийн даатгалын шимтгэлийн зардал	60,195,739.00	71,909,050.00
2103	<b>Байр ашиглалтын тогтмол зардал</b>	<b>56,153,891.60</b>	<b>67,808,517.32</b>
210304	Байрны түрээс	56,153,891.60	67,808,517.32
2104	<b>Хангамж, бараа материалын зардал</b>	<b>13,674,148.00</b>	<b>10,657,680.78</b>
210401	Бичиг хэрэг	4,416,710.00	3,088,900.00
210402	Тээвэр, шатахуун	5,146,120.00	3,300,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,714,463.00	1,828,931.78
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,396,855.00	2,439,849.00
2105	<b>Норматив зардал</b>	<b>4,200,000.00</b>	-
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	4,200,000.00	-
2106	<b>Эд хогшил, урсгал засварын зардал</b>	<b>495,000.00</b>	<b>6,671,860.00</b>
210601	Багаж, техник хэрэгсэл	-	1,620,000.00
210604	Урсгал засвар	495,000.00	5,051,860.00
2107	<b>Томилолт зочны зардал</b>	<b>115,049,275.00</b>	<b>93,676,390.00</b>
210702	Дотоод албан томилолтын зардал	115,049,275.00	93,676,390.00
2108	<b>Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр хураамж</b>	<b>2,633,828,400.00</b>	<b>440,931,681.60</b>
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	2,633,828,400.00	440,931,681.60
2109	<b>Бараа үйлчилгээний бусад зардал</b>	<b>3,873,000.00</b>	<b>1,493,790.00</b>
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,873,000.00	1,493,790.00
213	<b>УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ</b>	<b>89,068,777.40</b>	<b>31,773,094.80</b>
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	29,443,297.40	22,331,908.40
213305	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	59,625,480.00	9,441,186.40
3	<b>ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)</b>	<b>45,712,500.00</b>	<b>44,868,000.00</b>

4	<b>ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ</b>		
5	<b>Хөрөнгө оруулалтын мөнгөн зардлын дүн (V)</b>	<b>45,712,500.00</b>	<b>44,868,000.00</b>
22	<b>ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ</b>	<b>45,712,500.00</b>	<b>44,868,000.00</b>
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	45,712,500.00	44,868,000.00
6	<b>ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)</b>	<b>(45,712,500.00)</b>	<b>(44,868,000.00)</b>
7	<b>САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ</b>		
8	<b>НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ</b>	-	-
9	<b>Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл</b>	-	-
10	<b>Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл</b>	-	-

**2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан**

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
<b>2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл</b>	<b>27,887,880.00</b>	<b>154,133,855.86</b>	<b>182,021,735.86</b>
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт			
<b>Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл</b>	<b>27,887,880.00</b>	<b>154,133,855.86</b>	<b>182,021,735.86</b>
Тайлант үеийн үр дүн		(106,316,186.87)	(106,316,186.87)
<b>2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл</b>	<b>27,887,880.00</b>	<b>47,817,668.99</b>	<b>75,705,548.99</b>
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт		(1,059,703.14)	(1,059,703.14)
<b>Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл</b>	<b>27,887,880.00</b>	<b>46,757,965.85</b>	<b>74,645,845.85</b>
Тайлант үеийн үр дүн		633,589,558.80	633,589,558.80
<b>2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл</b>	<b>27,887,880.00</b>	<b>680,347,524.65</b>	<b>708,235,404.65</b>

**2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан**  
 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
<b>Нийт зарлага ба цэвэр зээлийн дүн</b>	<b>1,031,420,000.00</b>	<b>1,008,238,091.60</b>	<b>23,181,908.40</b>	<b>97.8</b>
<b>Урсгал зардал</b>	<b>1,030,420,000.00</b>	<b>1,008,238,091.60</b>	<b>22,181,908.40</b>	<b>97.8</b>
<b>Бараа, ажил үйлчилгээний зардал</b>	<b>1,030,420,000.00</b>	<b>1,008,238,091.60</b>	<b>22,181,908.40</b>	<b>97.8</b>
<b>Цалин, хөлс болон нэмэгдэл урамшил</b>	<b>577,000,000.00</b>	<b>575,767,115.50</b>	<b>1,232,884.50</b>	99.8
Үндсэн цалин	577,000,000.00	575,767,115.50	1,232,884.50	99.8
<b>Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл</b>	<b>72,125,000.00</b>	<b>71,909,050.00</b>	<b>215,950.00</b>	99.7
Нийгмийн даатгалын шимтгэл	72,125,000.00	71,909,050.00	215,950.00	99.7
<b>Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал</b>	<b>68,000,000.00</b>	<b>67,808,517.32</b>	<b>191,482.68</b>	99.7
Байрны түрээс	68,000,000.00	67,808,517.32	191,482.68	99.7
<b>Хангамж, бараа материалын зардал</b>	<b>10,971,500.00</b>	<b>10,617,680.78</b>	<b>353,819.22</b>	96.8
Бичиг хэрэг	3,096,500.00	3,088,900.00	7,600.00	99.8
Тээвэр, шатахуун	3,630,000.00	3,300,000.00	330,000.00	90.9
Шуудан, холбоо, итернетийн төлбөр	1,845,000.00	1,828,931.78	16,068.22	99.1
Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,400,000.00	2,399,849.00	151.00	100.0
<b>Эд хогшил, урсгал засварын зардал</b>	<b>49,926,800.00</b>	<b>49,449,860.00</b>	<b>476,940.00</b>	99.0
Багаж, техник, хэрэгсэл	35,600,000.00	35,598,000.00	2,000.00	100.0
Тавилга	8,800,000.00	8,800,000.00	-	100.0
Урсгал засвар	5,526,800.00	5,051,860.00	474,940.00	91.4
<b>Томилолт, зочны зардал</b>	<b>110,914,000.00</b>	<b>91,637,210.00</b>	<b>19,276,790.00</b>	82.6
Гадаад албан томилолт	16,505,000.00	-	16,505,000.00	0.0
Дотоод албан томилолт	94,409,000.00	91,637,210.00	2,771,790.00	97.1
<b>Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж</b>	<b>139,982,700.00</b>	<b>139,554,868.00</b>	<b>427,832.00</b>	99.7
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	102,657,700.00	102,654,600.00	3,100.00	100.0
Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	23,000,000.00	23,000,000.00	-	100.0
Даатгалын үйлчилгээ	9,280,000.00	9,195,850.00	84,150.00	99.1
Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	100,000.00	31,718.00	68,282.00	31.7
Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	2,345,000.00	2,090,000.00	255,000.00	89.1
Газрын төлбөр	2,600,000.00	2,582,700.00	17,300.00	99.3
<b>Бараа үйлчилгээний бусад зардал</b>	<b>1,500,000.00</b>	<b>1,493,790.00</b>	<b>6,210.00</b>	99.6
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,500,000.00	1,493,790.00	6,210.00	99.6
<b>Хөрөнгийн зардал</b>	<b>1,000,000.00</b>	-	<b>1,000,000.00</b>	-
Барига байгууламж	1,000,000.00	-	1,000,000.00	-
<b>Зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэр</b>	<b>1,031,420,000.00</b>	<b>1,008,238,091.60</b>	<b>22,181,908.40</b>	<b>97.8</b>
<b>Улсын төсвөөс санхүүжих</b>	<b>1,031,420,000.00</b>	<b>1,008,238,091.60</b>	<b>22,181,908.40</b>	<b>97.8</b>
Улсын төсвөөс санхүүжих	1,030,420,000.00	1,008,238,091.60	22,181,908.40	97.8
<b>Төсөвт байгууллагын үйл ажиллагаанаас санхүүжих</b>	<b>1,000,000.00</b>	-	<b>1,000,000.00</b>	
Гадаадын эх үүсвэрээс санхүүжих	1,000,000.00	-	1,000,000.00	
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл			-	
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл			-	
<b>Төсвийн бусад мэдээллийн ангилал</b>				
<b>Байгууллагын тоо</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	-	100.0
<b>Ажиллагсадын тоо</b>	<b>15</b>	<b>14</b>	1	93.3
Удирдах ажилтан	1	1	-	100.0
Гүйцэтгэх ажилтан	14	13	1	92.9

**2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан**  
 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
<b>НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН</b>	<b>312,908,000.00</b>	<b>312,908,000.00</b>
<b>УРСГАЛ ЗАРДАЛ</b>	<b>312,908,000.00</b>	<b>312,908,000.00</b>
<b>БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ</b>	<b>312,908,000.00</b>	<b>312,908,000.00</b>
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	312,908,000.00	303,466,813.60
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	312,908,000.00	303,466,813.60
<b>Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг</b>	-	<b>9,441,186.40</b>
Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	9,441,186.40
<b>ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР</b>	<b>312,908,000.00</b>	<b>312,908,000.00</b>
<b>Нэмэлт санхүүжилтийн орлого</b>	<b>312,908,000.00</b>	<b>312,908,000.00</b>
Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	312,908,000.00	312,908,000.00
<b>НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)</b>	-	-
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	-
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	-

## Гурав. Аудитын илрүүлэлт:

Аудитаар нийт 99.0 мянган төгрөгийн 2 алдаа<sup>1</sup> илэрснийг аудитын явцад залруулсан.

### Залруулсан алдаа:

- Санхүүгийн үр дүнгийн тайланд Нийгмийн даатгалаас ажилтанд олгох хөдөлмөрийн чадвар түр алдсаны тэтгэмжийн тооцоо 99.0 мянган төгрөгийг бусад орлого, цалингийн зардалд тайлагнасан нь УСНББОУС 1.27 "Санхүүгийн тайланд байгууллагын санхүүгийн байдал, үр дүн, мөнгөн гүйлгээг үнэн зөв толилуулах ёстой. Үнэн зөв толилуулга нь ажил гүйлгээний нөлөөг УСНББОУС-д тодорхойлсны дагуу хүлээн зөвшөөрч, шударгаар илэрхийлэхийг шаарддаг" гэсэн заалтай нийцээгүйг бусад авлага, өглөгөөр бүртгэсэн;
- Ховд аймгийн засаг даргын 2019 оны 9 дүгээр сарын 16-ний өдрийн А/589 дугаар захирамжаар ажилчдын орон сууц, албан хэрэгцээний зориулалттай 10,000.0 м.кв газрыг 15 жилийн хугацаатай төслийн нэгжийн нэр дээр эзэмшүүлэх эрхийн улсын бүртгэлийн Э-1617000246 дугаар бүхий гэрчилгээ олгосон байна. Уг газрыг Засгийн газрын 2018 оны 182 дугаар тогтоолд нийцүүлэн үнэлж Засгийн газрын санхүүжилт, биет бус хөрөнгөөр бүртгээгүй нь УСНББОУС 31.28 "Биет бус хөрөнгийг дараах тохиолдолд хүлээн зөвшөөрнө: а)хөрөнгөтэй холбоотой эдийн засгийн ирээдүйн үр өгөөж буюу үйлчилгээний чадавхыг байгууллага хүртэх магадлалтай бол б)хөрөнгийн өртгийг эсвэл бодит үнэ цэнийг бодитойгоор хэмжих боломжтой бол" гэсэн заалттай нийцээгүйг үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого, бусад биет бус хөрөнгөөр бүртгэсэн.

Аудитаар нийт 9,473.7 мянган төгрөгийн 1 зөрчилд<sup>2</sup> албан шаардлага хүргүүлсэн.

### Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Дд	Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс			
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй	
								Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	Санхүүгийн үр дүнгийн тайланд НД-аас ажилтанд олгох ХЧТАТ-ийн тооцоо 99.0 мянган төгрөгийг бусад орлогоор тайлагнаж, цалингийн зардалд тайлагнасан.	1	99.0			1	99.0	1	99.0		
2	Ховд аймгийн засаг даргын 2019.09.16-ний өдрийн А/589 дугаар захирамжаар ажилчдын орон сууц, албан хэрэгцээний зориулалттай газрыг ТХН-ийн нэр дээр эзэмшүүлсэн. Уг газрыг ЗГ-ын 2018 оны 182-р тогтоолд нийцүүлэн үнэлж Засгийн газрын санхүүжилт, биет бус хөрөнгөөр бүртгээгүй.	1	-	1	-			1	-		
<b>Дүн</b>		<b>2</b>	<b>99.0</b>	<b>1</b>	<b>-</b>	<b>1</b>	<b>99.0</b>	<b>2</b>	<b>99.0</b>	<b>-</b>	<b>-</b>

<sup>1</sup> Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

<sup>2</sup> Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

## Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс:					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Тайлант онд 9,374.7 мянган төгрөгийн анхан шатны баримтын бүрдэлгүй томилолтын зардал олгосон байна.	1	9,374.7			1	9,374.7		
<b>Дүн</b>	<b>1</b>	<b>9,374.7</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>1</b>	<b>9,374.7</b>	<b>-</b>	<b>-</b>

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитаар Шилэн дансны тухай хуулийн дагуу мэдээллийг тогтоосон хугацаанд иж бүрэн байршуулаагүй 11,325.9 мянган төгрөгийн зөрчилд албан шаардлага хүргүүлэв.

## Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс:				
			Албан шаардлага		Зөвлөмж		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил							
Тус байгууллагын шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудсанд ил тод байршуулбал зохих мэдээллээс “Дараа жилийн төсвийн төсөл”-ийн нэг мэдээг хугацаа хоцроосон, цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий 11,325.9 мянган төгрөгийн зарлагын хоёр мөнгөн гүйлгээг шилэн дансанд байршуулаагүй байна.	1	11,325.9	1	11,325.9			
<b>Дүн</b>	<b>1</b>	<b>11,325.9</b>	<b>1</b>	<b>11,325.9</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>